

Caracterizarea personajului Pietro Gralla din opera Act venetian scrisa de Camil Petrescu-a treia parte

Critica literara a remarcat, cu o unda mai accentuata sau mai mascata de repros, misoginismul autorului, care in Act venetian ar atinge unul din momentele sale de varf. Afirmatiile criticii literare ar putea fi justificate mai ales de actul al treilea al piesei, pe care Ion Vartic il considera o "excescenta dramatica" adapostind "o rau mascata "ideologie" masculina". Intr-adevar, Gralla, ranit grav de pumnalul ucigas manuit de Alta (vezi finalul actului II), are fata de aceasta o atitudine dispretuitoare, pana la completa negare a ei ca existenta: "Daca e vorba despre femeia care mi-a fost nevasta, pe care am iubit-o, e de prisos... Acea e moarta de mult.

E mai moarta decat daca nu s-ar fi nascut vreodata..." Lui Cellino, care ii cere sa stea de vorba numai ei doi, ii replica: "Nu e decat un cadavru". Alta devine, cum exprima criticul literar amintit mai sus, un sparing partner necesar pentru a reliefa conceptiile personajului masculin. Pietro ramane slujitorul credincios al ideii de femeie-monada, cu care sa se izoleze "la inaltime": Pentru Pietro, femeia-monada in care a crezut era fara repros: "Nu, femeia aceea era gandita fara slabiciuni... Cel putin aceea pe care am iubit-o eu era fara slabiciuni..."

Strain, cum afirma Ion Vartic, "si de acest secol "feminin", in inflexibilitatea-i intangibila, eroul nu admite decat o dragoste desavarsita. De aceea, in finalul piesei, va parasi Venetia pentru "aerul tare al marii", pentru "arsura soarelui de Malta". Poarta in el drama albatrosului baudelairian, intalnita si la alti eroi camilpetrescieni: "Dimpotriva... pe marea cea mai infuriata eu ma simt linistit si sigur de mine... Privesc totul in fata... A trebuit sa viu aci, intre oameni... ca sa-mi cunosc marginirea si sa ma recunosc atat de slab ca sa recurg la mijloacele dezgustatoare ale lasitatii..." Si, ca si alti eroi camilpetrescieni, variante ale unui prototip canonic, Pietro sufera drama investitiei de incredere: "Am crezut in tine... Nu m-ai inselat, ci m-am inselat... [s.n.] si asta rupe totul in mine azi..." Ideea este reaccentuata de protagonist: pricepe: daca totul se prabuseste in mine azi, nu e pentru ca am fost mintit sau inselat, cum spuneai tu... ci fiindca m-am inselat... m-am inselat singur, [s.n.] intelegi?". Aceasta este in fapt drama eroului (vezi si cazul lui Stefan Gheorghidiu) care a sustinut dintotdeauna ca trebuie sa creada in ceva. Faptul ca ii solicita acum lui Cellino lectii de cunoastere a sufletului feminin este mai mult o autoflagelare. Un artificiu al dramaturgului, care, ca si refuzul eroului de a conduce conspiratia menita sa rastoarne "aceasta aristocratie putreda", incearca sa implineasca imaginea unui erou capabil sa primeasca lovitura aducatoare de moarte cu "un zambet de dispret nemarginit".